

Raadscommissie	7-9-2026
Zaaknummer	1009736
Portefeuillehouder	Astrid Heijstee-Bolt
Vorbereid door	Juridische Zaken & Veiligheid
Onderwerp	Regionaal risicoprofiel Veiligheidsregio Hollands-Midden 2027-2030

Beslispunten

1. Het bestuur van de veiligheidsregio te verzoeken om zich bij de prioritering voor het Regionaal Beleidsplan 2027-2030 te richten op de genoemde aanjagers (klimaatverandering, energietransitie, demografische verandering, verdichting en maatschappelijke onrust), waarbij de lokale aandachtspunten worden meegenomen.

Wat willen we bereiken

Voor de veiligheidsregio is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de aanwezige risico's om adequaat beleid te kunnen voeren. Het gaat dan zowel om risico's in de eigen regio als in de omliggende gebieden. Het Regionaal Risicoprofiel geeft dit inzicht. Met het risicoprofiel kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische besluiten nemen over het gezamenlijke beleid van de veiligheidsregio en haar partners om zo risico's te verminderen en beter voorbereid te zijn op rampen en crises. Voor het bestuur van de Veiligheidsregio het risicoprofiel kan vaststellen, worden gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hun wensen omtrent het op te nemen beleid kenbaar te maken.

Samenvatting

Op basis van de risicoanalyse besluit het bestuur van de veiligheidsregio welke risico's extra inspanningen vragen. Voor een deel van de risico's kan een generieke aanpak volstaan en voor een deel is dit niet voldoende. Aan de hand van de capaciteitanalyse wordt gekeken wat de veiligheidsregio op dit moment doet om de risico's te beheersen en wat er nog aan gedaan moet worden. Zowel de uitkomst van de risicoanalyse als de capaciteitanalyse worden gebruikt als uitgangspunt voor het Regionaal Beleidsplan. Als er reeds het maximale is gedaan om een risico te voorkomen en/of te beperken, dan blijven alleen nog acceptatie van het risico en risicocommunicatie over. De gemeenteraad wordt op grond van de Wet veiligheidsregio's in de gelegenheid gesteld wensen mee te geven.

Inleiding

Op 1 oktober 2010 is de nieuwe Wet veiligheidsregio's (hierna: Wvr) van kracht geworden. Doel van de wet is het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder regie van de besturen van de 25 veiligheidsregio's.

De Wvr kent drie belangrijke planvormen die nauw met elkaar verbonden zijn: het risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan. De Wvr schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt (art. 14 Wvr). Dit beleidsplan biedt een strategisch beleidskader voor een periode van vier jaar. Het geeft richting aan de inspanningen door de veiligheidsregio en beschrijft de te behalen prestaties. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel (art. 15 Wvr). Het risicoprofiel beschrijft wat de veiligheidsregio kan overkomen en hoe erg dat is. Tot slot worden in het crisisplan (art. 16 Wvr) de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de hulpverleningsdiensten vastgelegd ten behoeve van de bestrijding van rampen en crises.

Wat is het risicoprofiel?

Het Regionaal Risicoprofiel bestaat uit een inventarisatie en analyse van de risico's in de veiligheidsregio, aangevuld met relevante risico's uit aangrenzende regio's. Het risicoprofiel is een momentopname, waarbij tijd en ervaringen invloed hebben op het verloop van perceptie. Op basis van dit profiel kan het bestuur van de veiligheidsregio strategische beleidskeuzes maken over de ambities voor de risico- en crisisbeheersing, en de inspanningen van gemeenten en regio op elkaar afstemmen. Deze ambities worden vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan van de veiligheidsregio. Het Regionaal Risicoprofiel wordt, conform de Wet Veiligheidsregio's, ter consultatie voorgelegd aan alle 18 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Hollands-Midden. Het Regionaal Risicoprofiel is dan ook een beleidsstuk met een regionale visie en uitwerking.

Argumenten

Kader risicoprofiel

Op 24 november 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden het huidige Regionaal Risicoprofiel vastgesteld. Iedere vier jaar dient het Regionaal Risicoprofiel opnieuw te worden geactualiseerd en vastgesteld.

Waarom een risicoprofiel?

Binnen onze samenleving die steeds complexer wordt is het belangrijk dat we adequaat kunnen reageren en anticiperen op de verschillende soorten veiligheidsrisico's. Denk aan ordeverstoringen, overstromingen, treinongevallen, militaire dreiging en terrorisme, maar bijvoorbeeld ook infectieziekten en uitval van vitale voorzieningen. Elke regio heeft risico's waarvoor gericht beleid van de veiligheidsregio en haar partners nodig is. Het Regionaal Risicoprofiel is bedoeld om inzicht te geven in de aanwezige maar ook de nieuwe risico's. Op basis van dit inzicht kan het bestuur van de veiligheidsregio strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's te beperken en om de crisisorganisatie op specifieke risico's voor te bereiden. Ook biedt het een basis voor risicocommunicatie naar de burgers.

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is in artikel 15 de verplichting opgenomen voor de veiligheidsregio om een risicoprofiel op te stellen.

Aanjagers risicoprofiel

Aanjagers zijn trends of ontwikkelingen die de kans op of de gevolgen van bestaande risico's voor de fysieke veiligheid binnen onze regio kunnen vergroten. Dit sluit aan bij het vorige Regionaal

Risicoprofiel, waar ook gekeken is naar trends. De aanjagers die binnen het Regionaal Risicoprofiel 2027-2030 naar voren komen zijn klimaatverandering, energietransitie, demografische verandering, verdichting en maatschappelijke onrust. De inhoudelijke toelichting hiervan is terug te vinden op bladzijde 13, 15, 21 en 22 van het Regionaal Risicoprofiel.

Aandachtspunten gemeente Kaag en Braassem

De in het Regionaal Risicoprofiel benoemde aanjagers zijn ook voor Kaag en Braassem relevant. Verschillende ontwikkelingen zijn reeds zichtbaar binnen de gemeente en vragen om blijvende aandacht van de veiligheidsregio, de gemeente en haar partners.

Verdichting en bevolkingsgroei

Kaag en Braassem is een groeigemeente. Door woningbouwontwikkelingen, waaronder Braassemerland en andere uitbreidingslocaties, neemt het aantal inwoners toe en worden woongebieden dichter bebouwd. Deze ontwikkeling vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van hulpdiensten en de beschikbaarheid van voorzieningen die de zelfredzaamheid van inwoners tijdens een incident of crisis ondersteunen. Daarnaast bestaat de gemeente uit elf afzonderlijke dorpskernen, waardoor bereikbaarheid en continuïteit van dienstverlening tijdens calamiteiten extra aandacht vragen.

Demografische veranderingen

De vergrijzing en de toename van inwoners die langer zelfstandig thuis wonen leiden ertoe dat het aantal verminderd zelfredzame personen groeit. Hierdoor kunnen incidenten, zoals branden, uitval van voorzieningen of extreme weersomstandigheden, grotere gevolgen hebben voor bepaalde groepen inwoners. Dit vraagt om aandacht voor risicocommunicatie, zelfredzaamheid en een goede voorbereiding van hulpdiensten en zorgpartners.

Energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsvraagstukken met zich mee. De groei van elektrisch vervoer, laadvoorzieningen en energieopslag, waaronder thuisbatterijen, zorgt voor andere risico's dan in het verleden. Deze ontwikkelingen zijn ook binnen Kaag en Braassem zichtbaar en vragen om voortdurende aandacht voor brandveiligheid, incidentbestrijding en kennisontwikkeling bij hulpdiensten en betrokken partners.

Klimaatverandering

Door klimaatverandering neemt de kans op langdurige droogte, hitte, extreme neerslag en wateroverlast toe. Gezien de waterrijke omgeving van Kaag en Braassem kunnen deze ontwikkelingen invloed hebben op de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid van inwoners en bezoekers. Een groot deel van de gemeente ligt bovendien onder NAP-niveau en is afhankelijk van een goed functionerend watersysteem. In en rondom de gemeente bevinden zich meerdere gemalen die een belangrijke rol spelen bij het reguleren van de waterstanden. Bij een langdurige stroomuitval bestaat het risico dat gemalen uitvallen, wat kan leiden tot wateroverlast en gevolgen voor de bereikbaarheid, leefomgeving en veiligheid binnen de gemeente. Daarnaast brengen de Kagerplassen en het Braassemermeer jaarlijks grote aantallen recreanten naar de gemeente. Incidenten op en rond het water, evenals grootschalige recreatieve activiteiten tijdens perioden van natuurijs, vragen ook nu al regelmatig aandacht van hulpdiensten en crisispartners.

Maatschappelijke onrust en toenemende complexiteit

Landelijke ontwikkelingen laten zien dat maatschappelijke spanningen, desinformatie en afnemend vertrouwen in instituties invloed kunnen hebben op de openbare orde en veiligheid. Hoewel de impact hiervan lokaal kan verschillen, is het van belang deze ontwikkeling ook binnen Kaag en Braassem te blijven volgen en mee te nemen in de voorbereiding op incidenten en crises.

Naast deze ontwikkelingen kent Kaag en Braassem enkele specifieke kenmerken die extra aandacht vragen. Door de gemeente lopen belangrijke verkeersverbindingen, waaronder de A4, de N206, de N445, de N446 en de Hogesnelheidslijn. Incidenten op deze infrastructuur kunnen leiden tot verstoringen van de bereikbaarheid met veel impact en vragen om een goede voorbereiding van hulpdiensten. Daarnaast vraagt de bereikbaarheid van Kaageiland bij incidenten bijzondere aandacht waarbij bij calamiteiten soms moet worden gekeken naar een alternatieve aanpak.

Binnen de gemeente zijn tevens bedrijven aanwezig waar met gevaarlijke of brandbare stoffen wordt gewerkt. Hoewel hiervoor passende veiligheidsmaatregelen gelden, blijft voorbereiding op incidenten met gevaarlijke stoffen een belangrijk aandachtspunt voor de hulpdiensten.

De genoemde aandachtspunten sluiten aan bij de aanjagers uit het Regionaal Risicoprofiel en laten zien dat deze ontwikkelingen ook binnen Kaag en Braassem reeds merkbaar zijn.

Het verzoek aan de veiligheidsregio is daarom om bij het opstellen van het Regionaal Beleidsplan de aanjagers en de daarbij behorende lokale aandachtspunten nadrukkelijk te betrekken bij de regionale prioritering.

Binnen de gemeente Kaag en Braassem werken we aan een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid. De aanjagers zoals genoemd in het Regionaal Risicoprofiel zullen binnen de lokale prioriteiten worden meegenomen.

Kanttekeningen

Nvt

Risico's

Nvt

Duurzaamheid

Nvt

Participatie en inspraak

VRHM is in 2024 gestart met de ontwikkeling van het vijfde Regionaal Risicoprofiel. Dit risicoprofiel is opgesteld in opdracht van de Veiligheidsdirectie van VRHM. De projectleiding voor de totstandkoming van het Regionaal Risicoprofiel is belegd bij de afdeling Risicoduiding van de sector Risico- en Crisisbeheersing. Het opstellen van het risicoprofiel is uitgevoerd door een projectteam. In september en oktober 2025 zijn zeven themabijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten zijn gesprekken gevoerd met experts ten behoeve van de risico-inventarisatie en de

risicoanalyse. De themabijeenkomsten zijn bijgewoond door diverse partners om opvattingen over definiëring, waarschijnlijkheid, impact, ontwikkelingen en risicobeleving te bespreken en te toetsen. Vertegenwoordigers van onder andere de brandweer, GHOR, gemeenten, defensie, omgevingsdiensten, waterschappen, netbeheerders, drinkwaterbedrijven en de provincie hebben hieraan deelgenomen.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden nu in de gelegenheid gesteld om wensen mee te geven voor het Regionaal Risicoprofiel.

Financiële consequenties

Op voorhand worden er geen financiële implicaties verwacht. Om de risico's af te dekken is er binnen de veiligheidsregio capaciteit nodig voor risicobeheersing, operationele voorbereiding, incidentbestrijding, risico- en crisiscommunicatie en nazorg. Als de reacties van alle gemeenteraden zijn ontvangen, zal het bestuur van de veiligheidsregio een afweging maken welke wensen wel en welke niet kunnen worden opgenomen. De definitieve keuzes hierin worden uiteindelijk in het Regionaal Beleidsplan vastgelegd. De uitvoering van het Regionaal Beleidsplan wordt binnen de bestaande (meerjaren)begroting gerealiseerd.

Regio

Veiligheidsregio Hollands Midden en de 18 gemeentes in deze veiligheidsregio.

Evaluatie

Nvt

Roelofarendsveen, 14-7-2026

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

-Regionaal Risicoprofiel 2027-2030

-Bijlage Regionaal Risicoprofiel 2027-2030

-Raadsbesluit